

MUŞ İL ÖZEL İDARESİ
2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU

Eylül 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	7
DENETİM GÖRÜŞÜ	12
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
EKLER.....	19

**KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI
HAKKINDA BİLGİ**

Mali Yapı:

Muş İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2013 yılı Bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda 2013 yılı bütçesiyle 37.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, geçen yıldan devreden 33.681.558,67 TL ödenek ve Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 181.695.598,37 TL kaynak ile birlikte yılı ödenekleri 252.377.157,04 TL'na ulaşmıştır.

Muş İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolara göre 2013 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2013 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU		
	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	352.251,00	236.964,27
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.200.001,00	3.128.688,42
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	-	174.181.312,06
Diğer Gelirler	30.742.746,00	37.120.225,56
Sermaye Gelirleri	4.705.002,00	-
TOPLAM Öz Gelir	37.000.000,00	40.031.070,41
TOPLAM Genel Gelir	37.000.000,00	214.212.382,47

2013 YILI ÖDENEKLER TABLOSU					
Toplam Bütçe Ödenekleri	Merkezi İdareden Aktarılan	Önceki Yılandan Devreden	Toplam Bütçe Ödeneği	Ödeneğin Harcanan Kısmı	Sonraki Yıla Devreden
37.000.000	181.695.598	33.681.558	252.377.157	183.705.371	67.108.777

2013 YILI BÜTÇE GİDERLERİ CETVELİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	5.327.530,00	21.999.414,29
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	815.025,00	3.466.431,15
Mal ve Hizmet Alım Gideri	7.129.032,00	21.393.498,50
Faiz Giderleri	-	-
Cari Transferler	1.505.854,00	15.648.780,77
Sermaye Giderleri	19.692.064,00	120.597.246,81
Sermaye Transferi	680.000,00	600.000,00
Yedek Ödenek	1.850.505,00	
TOPLAM	37.000.000,00	183.705.371,52

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Muş İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve

yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.”

Denilmektedir.

Söz konusu Kanununun 49 uncu maddesinin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Muş İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2013 yılı denetimi kapsamında Muş İl Özel İdaresi tarafından Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

Muş İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan bazı arazi ve arsaların 250 Arazi ve Arsalar Hesabında, bazı binalarında 252 Binalar Hesabında yer almaması,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 164 üncü maddesinde Arazi ve Arsalar Hesabının kurumun her türlü arazi ve arsalarının izlenmesi için kullanılacağı, 165 inci maddesinde de Hesabın Borç ve Alacağının işleyişi belirtilmiş, 168 inci maddesinde Binalar Hesabının her türlü binalar ile bunların ayrılmaz parçalarının izlenmesi için kullanılacağı, 169 uncu maddesinde de Hesabın Borç ve Alacağının işleyişi belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanununun 44, 45 ve 60 ıncı maddeleri ile 178 sayılı Maliye Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın 13 üncü maddesinin (f) bendine dayanılarak hazırlanan Bakanlar Kurulunun 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı kararıyla kabul edilen 02.10.2006 tarihli 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"te de; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Anılan Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinde ise kamu idarelerinin mülkiyetinde, kullanımında ve yönetiminde bulunan taşınmazların kayıtlarının 31.12.2006 tarihine kadar tamamlanacağı vurgulanmıştır. Bu bağlamda kamu idarelerinin bugüne kadar envanter, değerlendirme gibi konuyla ilgili işlemlerini tamamlamış olmaları gerekmektedir.

Muş İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan arazi ve arsaların envanteri tamamlanmış olup, bazılarının değerlendirme işlemleri yapılmadığından 250 Arazi ve Arsalar Hesabında, bazı binalar ise cins tashihleri ve değerlendirme işlemleri tamamlanmadığından 252 Binalar Hesabında takip edilememektedir.

Kamu idaresi cevabında: "İmar Müdürlüğü tarafından kurulan komisyon bu çalışmaları yapmaktadır. Çalışmalar bittikten sonra 250 ve 252 nolu hesaplar revize edilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile arsa ve arazilerin, binaların tamamının mali tablolarında yer alması gerektiği konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte, 2013 yılı mali tablolarında 250- Arazi ve Arsalar, 252- Binalar Hesaplarıyla ilgili hata devam etmektedir.

BULGU 2:

Maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 Taşıtlar Hesabı, 255 Demirbaşlar Hesabı ve 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı işlem görmüş olmasına rağmen 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın işlem görmemesi, amortisman tabi maddi duran varlıkların hiç birisi için amortisman ayrılmaması, ayrıca "Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defteri'nin tutulmaması,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinde bu konuya ilişkin olarak;

"25 Maddi duran varlıklar

MADDE 162 - (1) Bu hesap grubu, kurumca, faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların izlenmesi için kullanılır.

(2) Maddi duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

250 Arazi ve Arsalar Hesabı

251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı

252 Binalar Hesabı

253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı

254 Taşıtlar Hesabı

255 Demirbaşlar Hesabı

256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı

259 Yatırım Avansları Hesabı"

" 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

Hesabın niteliği

MADDE 178 - (1) Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır."

Denilmektedir.

Bu hükümlere göre amortisman tabii maddi duran varlıklar için amortisman ayrılması ve "Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defteri (Örnek- 65)" inde tutulması gerekmekte olup, bu durum Mali Tabloların mevcut durumu yansıtmama özelliğini engellemektedir.

Kamu idaresi cevabında: "Birikmiş amortismanlar hesabının çalışması ve Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defteri'nin tutulması için uyarılarınız dikkate alınarak çalışma başlatılmıştır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Maddi duran varlıklar için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve bu Kanun uyarınca Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tebliğler gereği amortisman ayrılması hususunda kurumla görüş birliğine varılmıştır. Ancak, amortisman işlemleri gerçekleştirilmediğinden 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı mali tablolarda yer almamış olup, ayrılmamış amortisman tutarı kadar 630- Giderler Hesabında yer alan bilgiler 2013 yılı mali tablolarında gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 3:

Yoksullara mikro kredi verilmesi uygulamasında önemli eksiklikler olduğunun tespit edilmesi,

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun; "İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 6 ncı maddesi özel idarelerin görev ve yetkilerini sıralamıştır. Buna göre; "yoksullara mikro kredi verilmesi" görevi de, il özel idarelerine verilmiş olup, aynı Kanununun 64. Maddesinin (c) bendindeki,

"Madde 64- İl özel idaresi, il genel meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir."

hükmü gereğince İl Genel Meclisinin Kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda fıkarda sayılan kuruluş, dernek, vakıflarla da ortak hizmet projesi gerçekleştirilebilecektir. Bu hükme dayanarak Muş İl Özel İdaresi ile Vakfı arasında 30.04.2012 tarihinde "Protokol" imzalanmıştır.

Protokolün "Tarafların Yükümlülükleri"ni düzenleyen 4 üncü maddesinde;

"" 4-A) İdarenin Yükümlülükleri

İdare, Vakfın bildireceği ve vakıf adına açılmış bulunan bir banka hesabına, bu protokolün Vakfın Yükümlülükleri kısmında belirtilen şekil ve şartlarda, Vakıf tarafından Türkiye Grameen Mikro Kredi Proje kapsamında Muş mikro kredi uygulaması için kullanılmak üzere 50.000 TL'ye kadar kaynak aktaracaktır.Uygulamanın gelişmesine uygun olarak, ihtiyaç duyulacak ilave fonun sağlanması için Valilik ve Vakıf gayret gösterecektir. Bu protokol gereği aktarılan kaynak, Vakfa bir doğrudan kaynak aktarımı veya bağış olmayıp, ortak hizmet projesi olan mikro kredi içindir.İdare proje bitimine müteakip aktardığı kaynağın tamamını geri isteyebileceği gibi ilave kaynak sunarak projeyi devam ettirebilir."

Denilmektedir.

Nitekim, 09.05.2012 tarihli ve 160 sayılı İl Encümen Kararı ile Mikro Kredi projesi hesabından 50.000 TL ödeneğinin, sözkonusu Vakfın hesabına aktarıldığı tespit edilmiştir.

Aktarılan bu kaynaklara ilişkin belgelerin incelenmesi neticesinde ortak projenin; kredi niteliğinde yürütülmesi ve bu nedenle kurum alacakları hesap grubu altında yer alan "132 / 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında" izlenmesi gereken mikro kredi uygulamasının, paranın verildiği yıl Bütçe Gideri yazılarak doğrudan gider olarak muhasebeleştirildiği bunun sonucunda da faaliyet dönemini takip eden yıllarda Mali Tablolara yerine sadece yazışmaların yapıldığı dosyasında izlendiği görülmüştür.

Bu nitelikteki aktarımlar kamu alacağı olarak da muhasebeleştirilmediği takdirde ilgili sivil toplum kuruluşlarının kaynağı durumuna gelebilecektir. Oysa bu aktarımlar kredi verme amacıyla yapılmış ve geri dönüşleri olan aktarımlardır. bu hüküm protokolde de açıkça belirtilmektedir. Nihayetinde bu aktarımlar ancak alacak olarak muhasebeleştiği takdirde kamu kurumları tarafından takip edilebilecektir. Kaldı ki Protokol'de, taraf olan söz konusu Vakıfa kredi amaçlı aktarılan kaynağın vakfın iflası, feshi ve benzeri hallerde nasıl, kimden ve hangi şartlarda nasıl tahsil edileceği de açıklığa kavuşturulmamıştır.

Halbuki, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 1 inci maddesinde amaç ;

" İl özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin; gelir ve gider bütçelerinin hazırlanması, kesin hesabın çıkarılması, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesi"

olarak tespit edilmiştir.

Özetle, kredi niteliğinde olan ve bu nedenle alacak hesaplarında da izlenmesi gereken mikro kredi uygulaması, doğrudan gider olarak muhasebeleştirilmiş ve böylece aktarılan tutarlar kamu alacağı olarak Mali Tablolara kaydedilmemiştir. Bu haliyle, Mali Tablolar bu husustaki durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: "Bundan sonra yapılacak tüm Mikro Kredi uygulamaları Alacak Hesaplarında takip edilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile Bütçe'den mikro kredi için aktarılan tutarların 132-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izlenmesi gerektiği konusunda mutabakat sağlanmakla birlikte 2013 yılı mali tablolarında 132- Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabıyla ilgili hata devam etmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Muş İl Özel İdaresi'nin 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı, 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 630-Giderler Hesabı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Kurumda 260 Haklar Hesabına kaydı gereken bilgisayar yazılımları bulunduğu halde bunların ilgili hesaba kaydının yapılmaması,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinde bu konuya ilişkin olarak;

"" 26 Maddi olmayan duran varlıklar

MADDE 184 - (1) Bu hesap grubu, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar gibi varlıklar ile bunlar için hesaplanan birikmiş amortismanların kaydı için kullanılır.

(2) Maddi olmayan duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

260 Haklar Hesabı

264 Özel Maliyetler Hesabı

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-),

260 Haklar Hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 186 - (1) Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır.,

264 Özel Maliyetler Hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 188 - (1) Bu hesap, kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile bu gayrimenkullerin kullanılması için yapılıp, kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan varlıkların izlenmesi için kullanılır.

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı(-)

Hesabın niteliği

MADDE 190 - (1) Bu hesap, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılır."

Denilmektedir.

Muş İl Özel İdaresinin iş ve işlemlerinde kullanılan bazı yazılımlar olduğu kurum tanıma faaliyetleri kapsamında tespit edilmiştir. Ancak, yukarıda ifade edilen mevzuat hükümlerine göre bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan bu tür harcamaların 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerektiği halde bu hesaba kayıt yapılmaması nedeniyle mali tablolar bu değerler hakkında bilgiyi yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: "Yıl içinde bütçe öngörüsü yapılmış Gayri Maddi Hakların uygun bütçe kalemlerine aktarılması sağlanmıştır.Söz konusu alımlar gerçekleştiği zaman 260 Haklar Hesabı çalıştırılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar, belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkilerin ekonomik kaydı için bu hesabın kullanılmasında mutabakata varılmış olup tutar 2013 yılında denetim görüşünü etkilememektedir.

BULGU 2:

Köylere Hizmet Götürme Birliklerine yapılan ödenek aktarmalarında %3 ile %1 oranlarında genel idare giderleri adı altında ödenek ilavesi yapılarak gönderilmesi,

Muş İl Özel İdaresinin yatırım programındaki köy yolları, içme suları, kanalizasyon projeleri ile ödenekleri İl Özel İdaresine aktarılan diğer Kamu Kurumlarının yapım ve onarımlarına ilişkin olarak 28.02.2013 - 31.12.2013 tarihleri arasında yürürlükte olacağı belirtilen her bir İlçe Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ile Muş İl Özel İdaresi arasında ayrı ayrı Protokol yapılmıştır.

Protokollerin "Konu"ya ilişkin 4 üncü maddesinin Muş İl Özel İdaresi yatırımlarına ilişkin;

4.3. Muş İl Özel İdaresi Programındaki Yol Projelerinde,

4.4. Muş İl Özel İdaresi Kapsamındaki İçme Suyu Projelerinde,

4.5. Muş İl Özel İdaresi Kapsamındaki Kanalizasyon Projelerinde,

a-) Keşif ve yaklaşık maliyetlerin İdare (Muş İl Özel İdaresi) teknik personeline hazırlanacağı,

b-) İşlerin ihalesinin Birlik (.. KHGB) tarafından yapılacağı,

c-) İhale bedeli kadar ödeneğin İDARE tarafından BİRLİK hesabına aktarılacağı, Ayrıca genel yönetim giderlerinin karşılanması amacıyla ilave olarak ihale bedeli ve KDV tutarı toplamının %3'ü kadar ödeneğin BİRLİK hesabına İDARE tarafından gönderileceği,

d-)Yapılan işlerin kontrollük hizmetlerinin İDARE teknik personeli tarafından yapılacağı,

4.6. İDARE'nin BİRLİK Kanalıyla Yapacağı Diğer Projelerde,

a-) Bu projelerin kapsamının , genel idare birimlerinin İDARE hesaplarına gönderdiği ödenekler veya İDARE bütçesi ile gerçekleştirilecek (okul, sağlık ocağı, pansiyon, Spor salonu, hizmet binaları vb) diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına ait üst yapı (bina yapım-onarım, mal ve hizmet alımları) yatırımlarından oluştuğu,

b-)Yatırımlara ait proje ve yaklaşık maliyetlerin İDARE teknik personellerince hazırlanacağı,

c-) İşlerin ihalelerinin BİRLİK tarafından gerçekleştirilerek sözleşmeye bağlanacağı,

d-) Sözleşme bedeli kadar ödeneğin İDARE tarafından BİRLİK hesabına aktarılacağı, Ayrıca sözleşme bedeli ve KDV tutarı toplamının %1'i kadar ödeneğin genel yönetim giderlerinin karşılanması amacıyla İDARE tarafından BİRLİK hesabına aktarılacağı,

e-) Ödemelerin İDARE tarafından görevlendirilen yapı denetim elemanlarınca hazırlanacak hakedişlere göre BİRLİK tarafından yapılacağı,

f-) Yapılan işlerin kontrollük hizmetlerinin İDARE ve BİRLİK teknik personeli tarafından yapılacağı,

taraflarca imza altına alınmıştır.

Protokole göre Muş İl Özel İdaresi keşif ve yaklaşık maliyetleri, yapılan işlerin kontrollük hizmetlerini kendi teknik personelleri ile gerçekleştirirken birliğin ihale

işlemlerini yürüttüğü, şartname satış gelirlerini tahsil ettiği, idareden Sözleşme bedeli ve KDV tutarı toplamının işin özelliğine göre %3 ile %1 oranında genel yönetim giderleri karşılığı olduğu belirtilen ödenek aktarımının da yapıldığı görülmüştür.

5355 sayılı Kanununun 18 nci maddesinin değişik üçüncü fıkrasında ;

"(Değişik üçüncü fıkra: 27/4/2008-5793/44 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir.

..."

hükmü getirilmiştir.

Buna göre, her bir yatırımın maliyeti kadar ödenek KHGB'lerine aktarılacaktır. Ancak, uygulamada "ödenek aktarma"ya ilişkin 18 inci madde dayanak gösterilirken, yardım gibi Protokol düzenlendiği ve il özel idare yatırım maliyetlerine %3 diğer kamu kurumlarının yatırım maliyetlerine %1 oranında ayrıca ödenek ilave edildiği görülmüştür.

Köylere Hizmet Götürme Birlikleri 5355 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren kuruluşlardır. Kanun'un 15 ve 16ncı maddelerinde birliğin gelirleri ve giderleri sayılmıştır. Bu kuruluşların kendi genel giderlerini karşılayacak gelirleri bulunmaktadır. Ayrıca, il özel idarelerinden söz konusu birliklere sadece yatırım projeleri için kaynak aktarılması mümkün olup cari giderler için bir aktarma yapılmasının uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında: "Köylere Hizmet Götürme Birliklerine genel idare ve cari giderler adı altında herhangi bir ödeme yapılmayacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile Köylere Hizmet Götürme Birliklerine genel idare ve cari giderler adı altında herhangi bir ödeme yapılmayacağı konusunda mutabakat sağlanmıştır.

BULGU 3:

3213 sayılı Maden Kanunu'na göre ruhsat sahipleri tarafından yatırılması gereken Devlet Hakkı ve Özel İdare Payı alacaklarının Maden İşleri Genel Müdürlüğüne Muş İl Özel İdaresi hesaplarına aktarılmaması,

3213 sayılı Maden Kanunu'nun " Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde; " *Devlet Hakkı: Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısım* " şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanununun 14 üncü maddesine göre; Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne , ruhsat verdiği madenlerle ilgili olarak ruhsat sahiplerince her yıl Nisan ayının sonuna kadar satış bilgi formu verilmesi, satış bilgi formundaki hasılatlara göre de söz konusu 14 üncü maddede saptanan oranlara göre bulunacak " Devlet Hakkı" nın her yıl haziran ayı sonuna kadar ruhsat sahipleri tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne yatırılması gerekmektedir.

Aynı Kanunun yine 14 üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 sayılı Kanunla getirilen ek fıkrada;

" *Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının %25 'i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine , %25'i ruhsatın bulunduğu bölgeye sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, %50'si de Hazine hesabına yatırılır.* "

Denilerek madenlerden sağlanacak "Devlet Hakkı" nın kamu geliri olarak nasıl pay edileceği açıklanmıştır.

Muş İl Özel İdaresi'nde yapılan incelemede; Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile söz konusu gelirlerin takibi konusunda iletişim eksikliği bulunduğu, Muş İl Özel İdaresinin 2012 yılı maden gelirinin (1/A grubu ile 1/A grubu dışındaki maden gelirleri toplamının) 91.637,63 TL olduğu , dolayısıyla kurum tarafından tahsil edilen 67.150,61 TL'dan geriye kalan 24.487,02 TL maden payının Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Muş İl Özel İdaresine 2013 yılında yatırılması gerekirken yatırılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında: "Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne Özel İdare Payı için yazı yazılmıştır. Takibi yapılarak hesaplarımıza aktarımı sağlanacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile maden paylarının Maden İşleri Genel Müdürlüęünden tahsili konusunda mutabakata varılmıştır.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

(01.01.2013 - 31.12.2013) MUŞ İL ÖZEL İDARESİ

44.49-Tüm Muhasebe Birimleri 2013 Yılı BİLANÇOSU

AKTİF	2011	2012	Cari Yıl 2013	PASİF	2011	2012	Cari Yıl 2013
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
1 DÖNEM VARLIKLAR			74.459.664,34	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			3.311.170,48
10 HAZİR DEĞERLER			73.702.030,20	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR			2.043.048,49
102 BANKA HESABI			73.702.030,20	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			340.442,49
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)			0,00	333 EMANETLER HESABI			1.702.606,00
12 FAALİYET ALACAKLARI			609.309,60	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER			1.268.121,99
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI			0,00	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI			683.944,18
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI			609.309,60	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI			531.862,71
16 STOKLAR			248.314,54	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI			52.315,10
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI			248.314,54	6 ÖZ KAYNAKLAR			256.923.433,83
16 ÖN ÖDEMELER			0,00	50 NET DEĞER			27.985.984,27
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI			0,00	500 NET DEĞER HESABI			27.985.984,27
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI			0,00	51 DEĞER HAREKETLERİ			-1.404.624,98
2 DURAN VARLIKLAR			185.774.949,97	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI			0,00
24 MALİ DURAN VARLIKLAR			1.264.998,03	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI			-1.404.624,98
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI			1.264.998,03	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI			33.201.707,35
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR			176.398.789,60	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI			33.201.707,35
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI			992.365,82	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI			197.140.367,19
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI			32.034.175,45	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI			263.502.322,28
252 BİNALAR HESABI			118.136.000,58	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)			-66.361.955,09
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI			6.766.847,00	PASİF TOPLAMI			260.234.604,31
254 TAŞITLAR HESABI			3.784.749,57				
255 DEMİRBAŞLAR HESABI			936.202,66				
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI			13.748.447,82				
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR			8.111.162,44				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI			8.111.162,44				
AKTİF TOPLAMI			260.234.604,31				

BİLANÇO

NAZIM HESAPLAR			4.578.489,48	NAZIM HESAPLAR			4.578.489,48
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI			4.578.489,48				
				911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI			4.578.489,48
GENEL TOPLAM :			264.813.093,79	GENEL TOPLAM :			264.813.093,79

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	63.108.124,71
Personel Giderleri	21.999.414,29
Memurlar	6.120.322,80
Sözleşmeli Personel	290.964,09
İşçiler	12.117.565,87
Geçici Personel	
Diğer Personel	3.470.561,53
Milletvekilleri	
Cumhurbaşkanı Ödeneği	
İstihbarat Personeli	
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.466.431,15
Memurlar	806.390,58
Sözleşmeli Personel	73.170,89
İşçiler	2.586.869,68
Geçici Personel	
Diğer Personel	
Milletvekilleri	
İstihbarat Personeli	
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	21.393.498,50
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	25.729,90
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	11.470.119,69
Yolluklar	443.848,68
Görev Giderleri	79.270,58
Hizmet Alımları	4.540.339,82
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	157.053,38
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	4.362.710,57
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	314.425,88
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	
Faiz Giderleri	
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	
Dış Borç Faiz Giderleri	
İskonto Giderleri	
Kısa Vadeli Nakit İşlemlerine Ait Faiz Giderleri	
Cari Transferler	15.648.780,77
Görev Zararları	83.000,00
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	694.852,30
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	785.155,87
Hane Halkına Yapılan Transferler	13.405.089,57
Yurtdışına Yapılan Transferler	
Gelirlerden Ayrılan Paylar	680.683,03

Sermaye Transferleri	600.000,00
Yurtiçi Sermaye Transferleri	600.000,00
Yurtdışı Sermaye Transferleri	
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	
Amortisman Giderleri	
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	
Kırtasiye Malzemeleri	
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	
Temizleme Ekipmanları	
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	
Yiyecek	
İçecek	
Canlı Hayvanlar	
Zirai Maddeler	
Yem	
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	
Yedek Parçalar	
Nakil Vasıtaları Lastikleri	
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	
Spor Malzemeleri Grubu	
Basınçlı Ekipmanlar	
2007 Taşınır Kodları	
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	
Karşılık Giderleri	
Şüpheli Alacak Karşılıkları	
Dahili Sigorta Risk Gider Karşılığı	
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	

Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	
Kurum Alacaklarından Silinenler	
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	
Diğer Giderler	
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	214.212.382,47
Vergi Gelirleri	236.964,27
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	
Damga Vergisi	
Harçlar	
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.673.880,58
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.162.705,65
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	
Kurumlar Hasılatı	
Kurumlar Karları	
Kira Gelirleri	1.508.475,53
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.699,40
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	174.181.312,06
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	121.543.513,69
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	52.637.797,15
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	1,22
Proje Yardımları	
Özel Gelirler	
Diğer Gelirler	37.120.225,56
Faiz Gelirleri	2.680.942,95
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	34.079.590,12
Para Cezaları	50.080,41
Diğer Çeşitli Gelirler	309.612,08
Sermaye Gelirleri	
Taşınmaz Satış Gelirleri	
Taşınır Satış Gelirleri	
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	

Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları		
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar		
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar		
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar		
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar		
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar		
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler		
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		
Karşılık Gelirleri		
Kıdem Tazminatı Karşılıkları		
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları		
Diğer Karşılık Gelirleri		
NET FAALİYET SONUCU	+	151.104.257,76

T.C. SAYIşTAY BAřKANLIđI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>